

Æble/PæreNYT

Nr. 1 // 14. februar 2020

FÆLLES

Rådgivning 2020

- Kontakt rådgivningsleder Thomas Skovgaard Lund, Hanne Lindhard eller Maya Bojesen for rådgivning i 2020 sæsonen. Lene Baarts er opsagt i HortiAdvice og stopper med udgangen af april.
- Sørg for at bestille besøg i god tid så konsulenterne kan planlægge deres tid og kørsel bedst muligt.
- Information om priser og medlemskab findes her: <https://www.hortiadvise.dk/bliv-medlem-hos-hortiadvise>

ERFA-grupper

- Vi vil igen i år tilbyde grupperådgivning i form af et kursusforløb bestående af 4 halve kursusdage, totalt 15 timer. Forudsætningen for at en gruppe oprettes, er mindst 5 deltagere. Kurserne udbydes som Amu-kurser og pris for deltagelse i kurset er 3.200 kr. per person for hele møderækken. Såfremt man er tilskudsberettiget, vil der kunne søges VEU-godtgørelse.
- Grupper, som allerede er etableret, vil fortsætte i 2020.
- Maya Bojesen opretter igen i år erfagrupper for konventionelle producenter. Fokus er de dyrkningsmæssige forhold bl.a. beskæring, bekæmpelse af skadevoldere, gødning og bladgødning, vækstregulering og udtynding. Kontakt Maya hvis du er interesseret i at deltage i en erfagruppe, send e-mail til myb@hortiadvise.dk
- Hanne Lindhard opretter efter interesse grupper for konventionelle producenter på Sjælland, Lolland/Falster, Sydlige Jylland og Midtjylland. Fokus vil være produktion af frugt uden pesticidrester. Det omhandler en bekæmpelsesstrategi, hvor de økologiske bekæmpelsesmidler bruges i perioden fra blomstring til høst. Før blomstring og efter høst bruges de konventionelle bekæmpelsesmidler. Der bliver en kursusdag i hhv. april, maj, juni og august. Interesserede kan forhåndstilmelde sig til Hanne Lindhard på e-mail hlp@hortiadvise.dk.
- Tilmeldingsfrist: 1. marts 2020.

INDHOLD:

FÆLLES	1
Rådgivning 2020.....	1
ERFA-grupper.....	1
Husk datoerne	1
Håndbog for frugt- og bæravlere 2020	2
Udenlandsk arbejdskraft	2
Service klimastation	2
RIMpro og Fruitweb	2
Æblepæreklubben orienterer.....	2
Udvikling i træerne	3
Beskæring	3
Finbeskæring	4
Beskæring af nyplantninger	5
Rodbeskæring	5
Stammesnit	6
Rette stolper og træer op	6
BEESPOKE	6
Delan	6

Husk datoerne

Indberetning af gødningsregnskab: Fristen er den 31. marts.

Indberetning af det samlede forbrug af pesticider: Fristen er den 31. marts.

Håndbog for frugt- og bæravlere 2020

Håndbogen for 2020 er nu udkommet. Her findes oversigter over behandlingsmuligheder/sprøjteplaner, gødninger, information om skadevoldere og meget andet. Prisen er kr. 549,- og kan bestilles her:

<http://www.gartnershop.dk/>

Æblepæreklubben orienterer

Bestyrelsen

På generalforsamlingen i ÆblePæreklubben 29. januar 2020 var der valg til bestyrelsen.

I 2020 udgøres bestyrelsen af følgende:

- Jan Jager (formand)
- Niels Mortensen (næstformand)
- Boye Jensen (kasserer)
- Erik Lolle
- Mogens Hastrup
- Johan Laubjerg
- Henning Jensen
- Kim Nielsen
- Suppleant: Klaus Dalgaard

Udenlandsk arbejdskraft

På Kernefrugt Temadagen 29. januar holdt Tina Toft, fuldmægtig i Skattestyrelsen, et indlæg om regler for udelandsk arbejdskraft. [Foredraget kan hentes her.](#)

Service klimastation

Arne Gerbild tilbyder igen i år service på klimastationerne. Prisen er 850 kr for et servicebesøg. Dertil kommer eventuelle reservedele som afregnes med Peter Maxin. Kørsel afregnes efter statens takst. Kontakt Arne på mail: ag@fruitweb.info eller mobil 21591045. Priser og muligheder i øvrigt kan ses på Fruitwebs hjemmeside.

RIMpro og Fruitweb

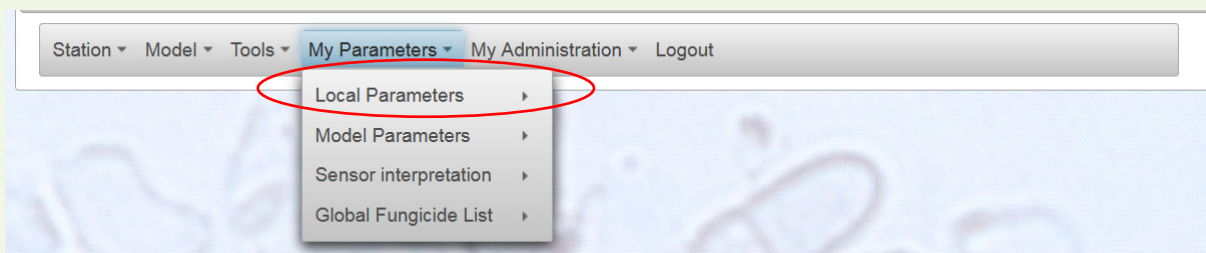
- Har man egen klimastation kan data gå enten til RIMpro eller Fruitweb.

RIMpro og Fruitweb - priser til 2020

	RIMpro	Fruitweb
Pris ved egen klimastation	€ 220,- (eks. VAT) (gratis at deltage i brugergruppe)	€ 200,- (inkl. 19% VAT)
Pris uden egen klimastation	€ 150,- (eks. VAT)	€ 230,- (inkl. 19% VAT)
Pris pr ekstra klimastation	€ 165,- (eks. VAT)	
Pris for vejrudsigt fra MeteoBlue (nødvendig for bl.a. udtyndingsmodel). Yr er gratis.	€ 50,- (eks. VAT)	

RIMpro

Husk at vælge nyt år i RIMpro. Dette gøres under My Parameters og så Local Parameters.

...og dernæst vælge 2020

Simulation year

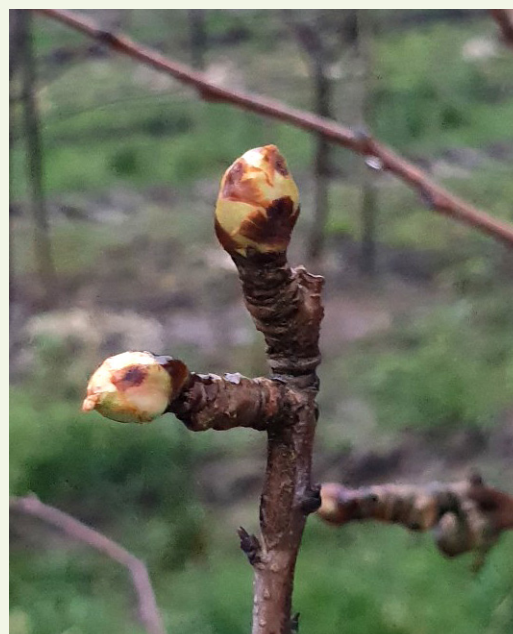
You can set the year for the simulations. RIMpro will try to find the weather data for this year from the data source you specified during the setup of your station.

The year for the simulations

2020

Udvikling i træerne

- Det milde vejr i januar og februar har sat gang i udviklingen i træerne. Det giver grund til bekymring på flere punkter:
- Hvis vejret slår om og der kommer frost, kan det medføre skade på knopperne inden de er sprunget ud.
- Senere, hvis blomstringen falder tidligt, vil der være ekstra stor risiko for skade ved nattefrost. Er der (for) mange blomster, vil der rigtig nok være "råd" til at miste en del blomster til frosten, men froststriber og skrub er under alle omstændigheder uønsket.
- Når det gælder skurven, må vi antage, at den følger udviklingen i træerne, så når der er grønt fremme, skal man være klar til at behandle mod skurv. Vi vil igen i år følge sporemodningen af æbleskurv.
- Temperaturen fremadrettet afgør udviklingshastigheden i knopperne.

Clara Frijs den 12. februar 2020. Her er ikke langt til grøn spids.

Beskæring

- Store grene og bundgrene: for at være sikker på, at der kommer en reaktion/brydning fra sovende øjne, skal store grene og bundgrene tages ud i god tid før træerne vågner af vinterhvilen og knopperne springer ud. Afhængigt af sort og lokalitet haster det med udtagning af store grene, på grund af den fremskredne udvikling i træerne.

Bundgrene og store grene skal tidligt ud for at få reaktion. Brydningen skal ske fra sovende øjne, og de skal have tid til at vågne for at reagere.

- Knopper, som er langt i udviklingen, brækker lettere af. Hvis der er behov for at beholde blomsterknopper, er dette derfor også en grund til at prioritere beskæringen i træer, som er langt fremme i udviklingen.
- Hvis der er **mange blomsterknopper** er det nu der skal tages store grene ud, også hvis højden på træerne skal reduceres, er det nu.

Finbeskæring

- Finbeskæringen afhænger af blomstersætningen. Det er vigtigt, at man først begynder at klippe blomsterknopper væk, når man med sikkerhed kan se, at der er for mange.
- I pærerne er det nu let at se, hvad der er blomsterknopper. **Benyt beskæringen til udtynding i træer med mange blomsterknopper.** I Clara Frijs kan man som tommelfingerregel gå ud fra, at træer i fuld bæring og med almindeligt vækstniveau, kan bære 1 frugt pr. cm der er imellem træerne. Det vil sige, at Clara Frijs på 1 meters planteafstand kan bære ca. 100 frugter/træ. Med 2-3 frugter pr knop behøver der ikke være mere end omkring 50 blomsterknopper pr træ. Skal der tages store grene ud, eller skal højden på træerne reduceres, er det nu, hvis der er mange blomsterknopper. Fjern dernæst meget svage/nedhængende grene og svagt ved med mange blomsterknopper.
- I blandt andet Elstar kan det derimod være svært at bedømme blomstermængden tidligt særligt hvis der er brugt Regalis i 2019. Så vil skuddene være korte og tykke, hvilket giver indtryk af, at der blomsterknopper i enden af skuddene.
- Grene kan tages ind til drivning. Det giver et godt forspring til at se hvad der er blomsterknopper.

Benyt beskæringen til at udtynde i træer med mange blomsterknopper. Skal der tages store grene ud, eller skal højden på træerne reduceres, er det nu, hvis der er mange blomsterknopper. Fjern dernæst meget svage/nedhængende grene og svagt ved med mange blomsterknopper.

Ungt Elstar-træ med mange blomsterknopper. Under den øverste tråd, fjernes endeknoppen på årsskud, som udgår fra stammen for at undgå at skuddet bøjer ned og resulterer i en for svag gren. På nedadgående 2-årig gren er endeskuddet klippet tilbage for at forebygge, at grenen bøjer endnu mere ned, når der kommer frugt på.

Beskæring af nyplantninger

- Nyplantninger beskæres minimalt. Lystilgangen er god til alle dele af træet, derfor behøver man ikke tage grene ud for at få lys ind i træet. Samtidig forsyner toppen rødderne og dermed opbygges rodsystemet. Meget svage/nedgående grene kan fjernes.
- Om det overhovedet er nødvendigt at beskære nyplantninger vil blandt andet afhænge af trækvaliteten. Et passende antal grene i rigtig tykkelse og højde på træet, samt mulighed for vanding, er argumenter for at undlade beskæring. Sættes der yoke-system kan kraftige sidegrene knækkes og lægges ned på tråden fremfor at blive taget ud (dette gøres først 3 uger før blomstring).
- Skudspidserne i enderne af bundgrenene klippes altid af. Er grenene meget bøjelige eller ønsker man at stimulere til brydning inde på grenen klippes et stykke ind på grenen.
- I nyplantninger bør træer med kræftinfektioner på stammen erstattes med nye træer.

Rodbeskæring

- Skudvæksten i 2019 kan have været meget kraftig, hvis der ikke har været tilstrækkelig frugtbelastning til at holde væksten i ro. Så er det nærliggende at tænke der er behov for rodbeskæring. Men husk at rodbeskæring virker fremadrettet, se derfor ikke kun på skudtilvæksten i 2019, men også på mængden af blomsterknopper nu. Er der mange blomsterknopper, er det ikke sikkert, der er behov for rodbeskæring.
- Når vækstniveauet skal bedømmes, skal man ikke kun vurdere de skud, der udgår fra steder, hvor beskæringen sidste vinter er årsag til reaktion dvs. topskuddet og yderst på bundgrenene. Her er det nemlig ofte beskæringen, der har stimuleret til ekstra kraftig vækst. Se derfor også på væksten i frugtpudeskuddene; det er de skud der udgår fra den fortykkelse, hvor frugten har siddet.

Stammesnit

Stammesnit udføres indtil 3 uger før blomstring, og er aktuelt i træer, som er i så stærk vækst, at der skal mere kraftigtvirkende tiltag til end rodbeskæring, eller træer hvor rodbeskæring ikke er muligt f.eks. endetræerne.

Rette stolper og træer op

Husk at det er nu, mens jorden er blød og inden træerne bliver tunge af blade/frugter, at det er lettere at rette stolper og træer op.

Delan

- Som følge af mindre produktion af aktivstoffet dithianon forudses mangel på Delan. Når det gælder bekæmpelsen af skurv, må man derfor disponere sit eventuelle lager af Delan til tidspunkter/sorter, hvor der er størst behov for god bekæmpelse.
- Har man ikke tidligere brugt Syllit, bør dette anskaffes.
- Dithane må bruges efter 1. juni. Midlet er rigtig nok hårdt ved rovmider og er ikke et stærkt skurvmiddel, men i mangel af andet kan vi være tvunget til at have det med i sprøjteplanlægningen.
- På grund af resistensfare bør Scala og Difcor som udgangspunkt kun anvendes hvis det er glippet med forebyggende sprøjtning, og bør altså så vidt det kan undgås ikke lægges ind som standardbehandling i sprøjteplanen.

Der er fejl i Håndbogen 2020 på side 155. Der står at Delan WG må bruges max 2 gange. I æbler og pærer er det 2 gange før blomstring, men efter blomstring er der ingen begrænsninger på antal behandlinger ifølge etiketten.

BEESPOKE

BEESPOKE er et projekt, der startede op i 2019 med deltagelse af 16 partnere bl.a. fra Københavns Universitet og HortiAdvice. Projektet handler om vilde bier, bestøvning og gennem flerårige blomsterstriber at øge antallet af vilde bier og bestøvning og dermed udbytte og kvalitet. I Danmark arbejdes med etablering af artsrige flerårige blomsterstriber i æbler og jordbær og der vil blive lavet opgørelser af antallet af vilde bier og bestøvningsgraden. Projektet er relevant for andre afgrøder, som er afhængige af bibestøvning, og resultater vil løbende blive formidlet og arrangementer annonceret i nyhedsbreve og Gartner Tidende. Projektet kan også følges på [facebook](#) og [projekthjemmesiden](#)

Etablering af flerårige blomsterstriber

Der er sået frøblandinger med 35 arter af blomster og 8 græsser hos to avlere med æbler og jordbær og på Pometet i Tåstrup i efteråret 2019 for at sikre fremspiring af blomster allerede i 2020, hvor de første opgørelser vil blive gjort.

Interreg
North Sea Region
BEESPOKE

European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Rødpelset jordbi tidligt på færde i solbær 15. april. Den er generalist og udbredt over hele landet.

750 m² flerårig blomsterstribe lige efter såning slut september 2019 på pometet. Striben ligger op af æbler (udenfor billedet)

I projektet vil der blive udviklet en fælles protokol for opgørelse af antallet af vilde bier og bestøvningsgraden og udover Danmark, vil den engelske partner, East Malling Research NIAB EMR, arbejde med æbler og jordbær. Et af resultater fra projektet vil være at udvikle kulturspecifikke frøblandinger, så blomsterstriberne er målrettet de vigtige bestøvere i henholdsvis æbler og jordbær. Så projektet vil arbejde med at bestemme hvilke vilde bier, der forekommer i kulturerne samt hvilke arter i frøblandingerne, der tiltrækker netop disse. Et andet resultat er at udvikle vejledning i opgørelse af bestøvningsgraden i egen plantage.

I projektet vil der blive planlagt åben hus arrangementer, som vil blive meldt ud her i nyhedsbrevet.

Spørgsmål vedrørende projektet kan rettes til Helle Mathiasen, hmat@hortiadvic.dk

Projektet er støttet af Interreg North Sea Region og Promilleafgiftsfonden for frugt- og gartneriprodukter

Maya Bojesen

Tlf. 21 71 77 57

myb@hortiadvic.dk

Hanne Lindhard Pedersen

Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47

hlp@hortiadvic.dk

Lene Baarts

Tlf: 40 45 99 98

lba@hortiadvic.dk